

(*)Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo

Presentation

The Business Administration and Tourism School of Ourense is located in the Business & Lawl Building of the University Campus in the heart of of the city.

The educational offer for the next course 2023-2024 is:

Titles of Degree:

- **Degree in Business Administration**
- **Degree in Tourism**
- **Double Degree Program "Business Administration + Computing Engineering"**
- **Double Degree Program "Business Administration + Law"**
- **Double Degree Program "Tourism + History"**
- **International Double Degree in Business Administration (Germany & Spain)**
- **Bachelor of arts in Cruise Tourism Management**

Since the academic year 2015-2016, thanks to a Inter-Institutional cooperation agreement with Hochschule Bremerhaven, the Business Administration and Tourism School offers a **International Double Degree Programme** in Business Administration & Management at the **University of Vigo** and Bachelor of Arts in Business Administration at **Hochschule - Bremerhaven**. And for a third year, the **Business Administration International Program** is offered with more than 60 credits taught in English. Since 2016-17 we offer the **Tourism International Program** with more than 39 credits taught in English.

With these agreements and programs the Business Administration and Tourism School is comitted to the internationalization of studies and the participation of students in mobility and exchanges programs, thus opening up a range of new horizons and future options.

Regarding POSTGRADUATE COURSES of the Business Administration and Tourism School:

- **Master Degree in Inland Tourism and Health Management and Planning**
- **MBA in Sport**

To obtain more information visits our page web <http://www.fcetou.uvigo.es/>

Come and visit us!

Organization chart

DECANAL TEAM

Dean

María Montserrat Cruz González
Telephone: 988 368 800
e-mail: decano.eto@uvigo.es

Secretary

Alberto Vaquero García

Telephone: 988368762
e-mail: secretario.facultade.eto@uvigo.es

Vicedean of Academic Planning

Francisco Tugores Martorell
Telephone: 988368770
e-mail: ftugores@uvigo.es

Vicedean of Undergraduate Studies and ICT

Javier Sánchez Sellero
Telephone: 988368742
e-mail: javiss@uvigo.es

Vicedean of Quality

Juan Manuel de los Rios Sánchez
Telephone: 988 368 816
e-mail: jmrrios@uvigo.es

Vicedean of International Relations

María Beatriz González Sánchez
Telephone: 988 368 712
e-mail: bgonzale@uvigo.es

Location

Jurídico-Empresarial Building
University Campus Las Lagunas
32004 Ourense

Caretaker's office: + 34 988 368 700.

Student enrollment office: +34 988 368 803; administracion.eto@uvigo.es

Deanship Secretary: +34 988 368 800; secretario.eto@uvigo.es

Foreign Relations: bgonzale@uvigo.es

General Information: info.eto@uvigo.es

Fax: + 34988 368 923.

Page web: www.fcetou.uvigo.es

Grado en Turismo

Subjects

Year 1st

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
004G240V01101	Company: Accounting of tourism organisations 1	1st	6
004G240V01102	Company: Direction and management of tourism entities 1	1st	6
004G240V01103	Economics: Introduction to economics	1st	6
004G240V01104	Geography: Tourism in today's world	1st	6

O04G240V01105	Sociology: Tourism sociology	1st	6
O04G240V01201	Law: Tourism legislation	2nd	9
O04G240V01202	Company: Accounting of tourism organisations 2	2nd	6
O04G240V01203	Company: Direction and Management of tourism entities II	2nd	6
O04G240V01204	Modern language: English for tourism	2nd	9

IDENTIFYING DATA**Company: Accounting of tourism organisations 1**

Subject	Company: Accounting of tourism organisations 1			
Code	O04G240V01101			
Study programme	Grado en Turismo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1st	1st
Teaching language	Spanish Galician English			
Department				
Coordinator	Rivero Fernández, M ^a Dolores González Sánchez, María Beatriz			
Lecturers	González Sánchez, María Beatriz Rivero Fernández, M ^a Dolores			
E-mail	mrivero@uvigo.es bgonzale@uvigo.es			
Web	http://mrivero@uvigo.es //// http://bgonzale.webs2.uvigo.es/			
General description	The aim of this course is to help students to obtain the essential knowledge to understand the process of preparing accounting information			

Training and Learning Results

Code	
A1	Students need to show they have acquired and understood the knowledge in a field of study underpinned by general secondary education and which is usually at a level which-while drawing on advanced text books-also includes certain aspects that imply being familiar with the cutting edge of this field of study.
A2	Students need to be able to apply the knowledge acquired to their work or vocation in a professional manner, and should have the skills normally demonstrated through the ability to develop and defends points of view and to solve problems related to their field of study.
A3	Students should be able to collect and interpret relevant data (usually within their field of study) in order to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.
A4	Students should be able to transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised audiences.
A5	Students should have developed the necessary learning skills in order to continue studying with a high level of autonomy.
C7	Understand and interpret concepts related to the financial and analytical information management of tourist companies.
C13	To be able to evaluate alternatives in the planning, management and control of tourist companies, as well as make strategic decisions.
D1	Responsibility and the capacity to take on commitment
D4	Entrepreneurship.

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
To know the basic operation of an accounting system as an information tool of the decision-making process	A1 A2 A3 A4 A5	C13	D1 D4
To know the conceptual framework of accounting as social science, as information system with special characteristics and the utility of the financial information obtained	A2 A3 A4	C7	
To interpret information for decision making		C13	
To interpret the economic and financial information of the tourism enterprises		C13	

Contents

Topic	
CHAPTER 1. Introduction to accounting	-
CHAPTER 2. Accounting framework	-

CHAPTER 3. Conceptual analysis of the balance sheet components

CHAPTER 4. Conceptual analysis of the profit and loss account components

CHAPTER 5. Cash flow statement, Statement of changes in equity and Explanatory notes

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Mentored work	15	42	57
Seminars	3	0	3
Lecturing	25	0	25
Objective questions exam	1	40	41
Problem and/or exercise solving	1	21	22
Objective questions exam	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Mentored work	Different activities related to the course content in order to achieve the objectives of this subject
Seminars	Interviews with teachers for supporting the learning process of the subject
Lecturing	Clear and the precise exposition of contents will be presented in the classroom in order to allow the student to understand theoretical aspects of the subject

Personalized assistance

Methodologies Description

Mentored work	Students develop this activity analyzing texts, doing exercises, etc. under the guidance and direct supervision of the lecturer
---------------	---

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Objective questions exam	Proposal of theoretical and practical exercises to be resolved by the student	40	A2 A3 A4	C7 C13	
Problem and/or exercise solving	To solve exercises	20	A1 A2 A3 A4 A5	C7 C13	D1 D4
Objective questions exam	(*)Realizarse unha proba sobe os contidos impartidos	40	A2 A4	C7 C13	D1 D4

Other comments on the Evaluation

Assessment may be continuous or global. If the student does not expressly renounce to the continuous assessment before January 29th, the student will be evaluated through the continuous assessment.

Several tests of a theoretical-practical nature will be carried out throughout the second-term period summarizing 60% of the total to be assessed. The final exam will account for the remaining 40%.

Students who opt for the global assessment will take a single theoretical-practical exam which will account for 100% of the assessment.

This guide is indicative and may be modified throughout the course if deemed necessary.

The dates and times of the assessment tests are specified in the Assessment Faculty calendar approved by the Xunta de Centro for the current academic year.

Sources of information

Basic Bibliography

O'Donoghue, Donncha, **Financial accounting for the hospitality, tourism, leisure and event sectors**, Orpen Press, 2015

Complementary Bibliography

LÓPEZ,D.;ORTA,M.;SIERRA,G., **Introducción a la contabilidad y al análisis financiero**, Pirámide,

SEGOVIA SAN JUAN,A., **Contabilidad básica adaptada al nuevo plan general de contabilidad**, Ramón Areces,

MINISTERIO DE ECONOMÍA Y HACIENDA, **Pan General de Contabilidad**, B.O.E.,

URIAS VALIENTE,J., **Introducción a la Contabilidad**, Ediciones Académicas,

DOMINGUEZ CASADO,J., **Introducción a la Contabilidad Financiera I**, Ediciones Pirámide,

MUÑOZ MARCHANTE, A., **Prácticas de Introducción a la Contabilidad**, Ediciones Axadémicas,

ACEDO MUÑOZ, G, **Contabilidad General**, Anaya Formación,

MUÑOZ MERCHANTE,A, **Introducción a la Contabilidad**, Ediciones Académicas,

---

Atkinson, H., Berry, A., & Jarvis, R, **Business accounting for hospitality and tourism**, Chapman & Hall, 1995

Camacho-Miñano, M.; Akpınar, M.; Rivero-Menéndez, M.J.; Urquía-Grances, E. and Eskola, A., **Beyond Figures:**

Introduction to Financial Accounting: European Financial Accounting Manual, Pirámide, 2012

Recommendations

Other comments

Basis computer skills are required. It is also essential to know Word and Excell operation, as well as using internet and data bases.

IDENTIFYING DATA**Company: Direction and management of tourism entities 1**

Subject	Company: Direction and management of tourism entities 1			
Code	O04G240V01102			
Study programme	Grado en Turismo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1st	1st
Teaching language	Spanish			
Department				
Coordinator	del Río Rama, María de la Cruz			
Lecturers	del Río Rama, María de la Cruz			
E-mail	delrio@uvigo.es			
Web				
General description	It deepens in the theoretical foundations that integrate the conceptual system of the Economy of the Company. Functional subsystems of the company (direction, politician, cultural, human and technician).			

Training and Learning Results

Code	
A1	Students need to show they have acquired and understood the knowledge in a field of study underpinned by general secondary education and which is usually at a level which-while drawing on advanced text books-also includes certain aspects that imply being familiar with the cutting edge of this field of study.
A2	Students need to be able to apply the knowledge acquired to their work or vocation in a professional manner, and should have the skills normally demonstrated through the ability to develop and defends points of view and to solve problems related to their field of study.
A3	Students should be able to collect and interpret relevant data (usually within their field of study) in order to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.
A4	Students should be able to transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised audiences.
A5	Students should have developed the necessary learning skills in order to continue studying with a high level of autonomy.
B1	Skills in handling ICT in order to look up and make use of information
B3	The ability to critically interpret data and text
B5	Oral and written communication skills.
B7	The ability to work both in teams and individually
B8	Capacity for learning and independent work
C1	Understand and interpret knowledge related to the economic agents which intervene in tourism and the relationships established among them
C5	Understand and interpret knowledge related to the management basics of tourism enterprises: Internal economic problems and the relationships between the different subsystems.
C11	Identify the operational processes in tourism enterprises
D1	Responsibility and the capacity to take on commitment
D3	Creativity

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Obtain the necessary knowledges that him *capacitan for the development of the professional activity in the field of the Management of Tourist Companies	A1	C1 C5	
Apply the theoretical knowledges purchased	A2	B3 B8	C11
Use the necessary Tics for the handle and obtaining of information and notable data for the taking of *decisiones	A3	B1	
Handle properly the capacities purchased related with the development of his aptitudes, necessary to exert the profession in the tourist sector	A4 A5	B5 B7 B8	D1 D3

Contents

Topic

Brief description of the content: theoretical foundations that integrate the conceptual system of the Economy of the Company. Functional subsystems of the company (direction, politician, cultural, human and technician). These contents develop by means of the following *temario:

It SPLITS I: FOUNDATIONS OF THE TOURIST COMPANY
 SUBJECT 1: THE TOURIST COMPANY
 SUBJECT 2: THE SURROUNDINGS OF THE TOURIST COMPANY
 SUBJECT 3: THE FUNCTION OF PLANNING IN THE TOURIST COMPANY
 It SPLITS II: ADMINISTRATION OF COMPANIES *TURÍSTICAS
 SUBJECT 4: THE FUNCTION OF ORGANISATION IN THE TOURIST COMPANY
 SUBJECT 5: THE FUNCTION OF DIRECTION IN THE TOURIST COMPANY
 SUBJECT 6: THE FUNCTION OF CONTROL IN THE TOURIST COMPANY

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Problem solving	15	0	15
Seminars	3	0	3
Lecturing	29	0	29
Essay	0	28	28
Objective questions exam	2	69	71
Case studies	0	4	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Problem solving	Activity in which they formulate problems and/or exercises related with the *asignatura. The student has to develop the suitable or correct solutions by means of the *ejercitación of routines, the application of formulas, the application of procedures of transformation of the available information and the interpretation of the results. It is used to use as I complement of the lesson *magistral.
Seminars	You interview that the student is supported by the *profesorado of the *asignatura for advice/develop of activities of the *asignatura and of the process of learning.
Lecturing	Exhibition by part of the professor of the contents on the matter object of study, theoretical bases and/or guidelines of a work, exercise or project to develop by the student.

Personalized assistance

Methodologies Description

Seminars	Non-face-to-face service mechanism for students (tutorials): in all modalities, face-to-face or non-face-to-face, the tutoring sessions will be carried out by telematic means (email, videoconference) under the modality of prior agreement.
----------	--

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results		
Essay	Realisation of an autonomous work in group. It will elaborate along all the *cuatrimestre and will present at the end of the same.	25	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B5 B7 B8	D1 D3
Objective questions exam	Evaluation of the assimilation of knowledges (three knowledge tests)	70	A1		C1 C5 C11
Case studies	Realisation of two practical cases or analysis of situations.	5	A2 A4	B1 B3 B5	C1 C5 C11

Other comments on the Evaluation

There are two evaluation systems: continuous evaluation and global evaluation. The deadline to change from continuous evaluation to global is from September 11 to October 11.

- **Non-face-to-face (non-continuous evaluation system and second call)**, with a final exam that may include theoretical and/or practical content through questions that may be multiple choice, short, development, or practical cases. The exam will consist of a theoretical part (short questions and/or test) (50%) practical (50%). It will be necessary to pass both parts separately (5 points out of 10). This test is aimed at assessing the understanding of the concepts acquired in the subject, assuming 100% of the grade, and will evaluate, in addition to the concepts of the subject, the clarity in the exposition and the correct grammatical and orthographic use in those parts that require it.

- **Classroom (Continuous assessment system)**: the application of a continuous assessment system means that the final grade will be obtained from the evaluation of three knowledge tests, resolution of short exercises and supervised work.

1.- Knowledge tests: it will consist of the resolution of three knowledge tests, which would contain exercises and answers to short and/or multiple-choice questions. Theoretical part (short questions and/or test type) (50%), practical (50%). It will be necessary to pass both parts separately (5 points out of 10), to pass the knowledge test. To pass the subject it is necessary to have passed the three knowledge tests.

2.- The resolution of short exercises: it is estimated that the total number of short works will be three throughout the entire semester.

3.- Tutored work: it will consist of the elaboration in a group (3/4 students) of a work, destined to the application of the concepts and techniques of the subject in an autonomous way by the students, counting on personalized attention for its follow-up. . The supervised work will be delivered on the deadline announced well in advance.

The final grade will be the sum of the knowledge tests that account for 70% of the grade (to make the sum all of them must be approved), plus the grade obtained in the resolution of short exercises that will mean 5% of the final grade and the sum of the qualification obtained by the tutored work that will mean 25% of the final grade. Minimum mark to pass the subject 5. To make the sum of the three tests (knowledge tests + resolution of short exercises + supervised work) all the knowledge tests must be approved.

All those knowledge tests not passed will be recovered in the official exam call (January).

- The specific characteristics of the final exam, both in the face-to-face evaluation (July call) and in the non-face-to-face evaluation, will be detailed by the professors of the subject (in class and through the MOOVI platform) in advance of it and in the framework of the legal deadlines established by the University of Vigo.

- In all exams it will be mandatory to identify yourself officially (DNI, Passport or official substitute document) and the possession of mobile phones, smartphones, or any other electronic device is prohibited, even when these are turned off or at rest. Failure to comply with these two conditions will invalidate the call to which you are attending.

- The dates and times of the assessment tests for the different calls are those specified in the assessment tests schedule approved by the Xunta de Centro for the 2023-2024 academic year. In the case of conflict or disparity between the dates of the exams, those indicated on the FCETOU website will prevail.

Second call (July) (face-to-face): it will be evaluated with a final exam of all the contents of the subject that may include theoretical and/or practical content through questions that may be multiple choice, short, development, or practical cases. The exam will consist of a theoretical part (short questions and/or test) (50%) practical (50%). It will be necessary to pass both parts separately (5 points out of 10). This test is aimed at assessing the understanding of the concepts acquired in the subject, accounting for 70% of the grade, and will evaluate, in addition to the concepts of the subject, the clarity in the exposition and the correct grammatical and orthographic use in those parts that require it. The rest of the note corresponds to the continuous evaluation (5% short exercises and 25% supervised work).

Sources of information

Basic Bibliography

Inmaculada Martín Rojo, **Dirección y Gestión de Empresas del sector Turístico**, Ed. Pirámide, 2000

Raquel Arguedas y Mª Teresa Nogueras, **Planificación, Dirección y Gestión Financiera de Empresas Turísticas**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2007

Complementary Bibliography

Eduardo Parra López; Francisco Calero García, **Gestión y Dirección de Empresas Turísticas**, Ed. McGraw Hill, 2006

Cristóbal Casanueva Rocha; Julio García del Junco; Francisco Javier Caro González, **Organización y Gestión de Empresas Turísticas**, Editorial Pirámide, 2000

Recommendations

Other comments

- This teaching guide anticipates the lines of action that must be carried out with the student in the subject and is conceived in a flexible way. Consequently, it may require readjustments throughout the academic year promoted by the dynamics of the class and the real target group or by the relevance of the situations that may have arisen. Likewise, students will be provided with specific information and guidelines that are necessary at all times of the training process.

- Non-face-to-face service mechanism for students (tutorials): in all modalities, face-to-face or non-face-to-face, the tutoring sessions will be carried out by telematic means (email, videoconference) under the modality of prior agreement.

IDENTIFYING DATA**Economía: Introducción á economía**

Subject	Economía: Introducción á economía			
Code	O04G240V01103			
Study programme	Grao en Turismo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	#EnglishFriendly			
Department	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinator	Pereira Lorenzo, Nemesio			
Lecturers	Pereira Lorenzo, Nemesio			
E-mail	nemesio@uvigo.es			
Web	http://http://fcetou.uvigo.es/es/docencia/profesorado/jose-maria-rocha-alvarez/			
General description	A (introdución) á Economía é un curso de ciencia económica. En cada tema, comezamos cunha pregunta ou un problema sobre economía (por que a chegada do capitalismo asóciase cun forte aumento no nivel de vida media, por exemplo) e logo ensinamos as ferramentas da ciencia económica que contribúen a unha resposta.			
	<p>Para cada pregunta, o material está na mesma secuencia. Comezamos cun problema histórico ou actual, mesmo si é un complexo, e logo utilizamos os modelos para dilucidalo. Debido a que o curso empeza con grandes problemas, preguntas da historia e asuntos actuais, os modelos e explicacións que usamos necesitan ter en conta os fenómenos do mundo real. Por exemplo, os actores nunca teñen información completa sobre todo o relevante para as decisións que toman, os motivos que non sexan o interese propio tamén son importantes, e o exercicio do poder no comportamento estratéxico a miúdo ten que ser parte da explicación do resultado observado.</p> <p>Recentes avances en Economía danos as ferramentas para facer isto. E debido a que aplicamos modelos económicos a importantes, complexos e difíciles problemas, os estudantes do curso aprenden inmediatamente tanto as ideas obtidas do modelado, como as inevitables deficiencias dos modelos.</p> <p>Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en in</p>			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B3	Capacidade para interpretar criticamente datos e texto
B7	Capacidade de traballo en equipo, así como a nivel individual
B8	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B9	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
B10	Capacidade para tornar un problema empírico en obxecto de investigación e elaborar conclusións
C1	Comprender e interpretar coñecementos ao respecto dos axentes económicos que interveñen no turismo e das relacións que se establecen entre eles.
D1	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Ser capaz de interpretar a relación dos axentes económicos que participan no sector turístico.	A3	B3 B7 B8 B9 B10	C1	D1
Ser capaz de analizar os impactos das institucións no sector turístico usando fundamentos técnicos cuantitativos.	A3	B3 B7 B8 B9 B10	C1	D1

Posuír coñecementos para realizar unha análise crítica de aspectos relativos ao sector turístico.	A3	B3 B7 B8 B9 B10	C1	D1
Ser capaz de transmitir de maneira efectiva ideas sobre o funcionamento da economía tanto de forma escrita como oral.	A3	B3 B7 B8 B9 B10	C1	D1

Contidos

Topic	
1.- A actividades económica	1.1 A actividades económica
2.- Os axentes económicos	2.1 Familias 2.2 Empresas 2.3 sector Público
3.- Mercado: Oferta e Demanda	3.1 Demanda 3.2 Oferta 3.3 Equilibrio de mercado
4.- A Empresa e Estructuras de Mercado	4.1 Competencia 4.2 Monopolio 4.3 Oligopolio
5.- Macroeconomía: Contabilidad Nacional	5.1 La contabilidad nacional 5.2 Producto interior y nacional 5.3 La Renta Nacional
6.- Mercado monetario	6.1 El dinero 6.2 El mercado monetario 6.3 Las Instituciones financieras
7.- A política económica	7.1 Obxetivos da política económica 7.2 A política fiscal 7.3 A política monetaria
8.- Comercio Internacional e Sector exterior	8.1 Comercio Internacional 8.2 Política comercial; aranceles 8.3 Balanza de pagos 8.4 Tipo de cambio

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	27	52	79
Resolución de problemas	13	0	13
Estudo de casos	10	0	10
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Traballo	4	40	44

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Resolución de problemas	Metodoloxía que permite ao alumnado aprender de forma efectiva a través da realización de *actividades de carácter práctico tales como exercicios e supostos mediante o uso do apreso nas leccións maxistras. Os obxectivos desta técnica son: alcanzar unhas maior competencias dos contidos apresos na teoría e ilustrar as súas potenciais aplicacións.
Estudo de casos	

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	O estudante poderá comentar ao profesor calquera dúbida que lle xurda.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	50
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución en clase de listas de problemas/preguntas.	50
Traballo	Traballo. Deberase presentar nas semanas 12 a 14.	0

Other comments on the Evaluation

Haberá dúas posibilidades de avaliación:

Continua: Realízase o 25 de outubro un examen parcial que supondrá o 20% da nota na parte teórica, y o 20% da nota na parte práctica. Realízase un examen final que supondrá o 40% da nota da parte teórica y o 40 % da nota da parte práctica. O 10% da parte teórica y o 10% da parte práctica, Obterase pola asistencia a clases y a entrega ao longo do curso de algún exercicio proposto

Global: Os alumnos que no hayan realizado o sistema de avaliación continua terán dereito a un examen final que incluírá unha proba de preguntas obxectivas (50%), e unha proba de resolución de exercicios (50%)

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Krugman, P.R. et al., **Economía Internacional; teoría y política**, 9, Pearson, 2012

Mochón, F., **Economía y Turismo**, 2, McGraw Hill, 2008

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Xeografía: O turismo no mundo actual**

Subject	Xeografía: O turismo no mundo actual			
Code	O04G240V01104			
Study programme	Grao en Turismo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Historia, arte e xeografía			
Coordinator	Díaz Fernández, José Antonio			
Lecturers	Díaz Fernández, José Antonio			
E-mail	tonydiaz@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.es			
General description	<p>Panorama das claves interpretativas que explican o actual momento de desenvolvemento da actividade turística a nivel mundial e as súas tendencias actuais abordadas dende o punto de vista da xeografía. Neste contexto, realízase unha lectura espacial do turismo como actividade produtiva dependente dos valores do territorio e, polo tanto, indisoluble da paisaxe e da identidade territorial, unha identidade que se destrúe, ou se reconstrúe, co turismo, a través de complexos procesos de carácter económico, sociocultural e territorial. Análizanse os distintos escenarios do turismo nas grandes rexións turísticas mundiais, tanto a nivel de oferta coma de demanda, e os fluxos existentes entre elas. A análise territorial achega coñecementos clave para a comprensión da complexa e dinámica actividade turística, sendo especialmente reveladores coa aparición de novos escenarios baixo criterios de calidade ambiental e sostibilidade social. Con iso preténdese sentar unha base descritiva e conceptual que permita ao alumno contextualizar os coñecementos xeoturísticos que adquirirá ao longo do Grao de Turismo.</p> <p>Dende unha perspectiva máis ampla, trátase de mostrar o carácter multidisciplinar do fenómeno turístico, con elementos de carácter social, económico, cultural, territorial, ambiental etc., que se relacionan de xeito sistémico entre si. Así, a achega conceptual, instrumental e metodolóxica da materia «O turismo no mundo actual» parece indispensable para a plena consecución das competencias e obxectivos xerais do Grao de Turismo.</p>			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Habilidades no manexo das TIC para a procura e uso da información
B3	Capacidade para interpretar criticamente datos e texto
B5	Capacidade de comunicación oral e escrita
B6	Mobilidade e adaptabilidade a diferentes medios e situacións
B7	Capacidade de traballo en equipo, así como a nivel individual
B8	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B9	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Comprender e interpretar coñecementos ao respecto dos axentes económicos que interveñen no turismo e das relacións que se establecen entre eles.
C3	Comprender e interpretar coñecementos ao respecto dos recursos naturais, culturais e patrimoniais relacionados coa actividade turística.
C4	Comprender e interpretar coñecementos ao respecto das diferentes manifestacións antropolóxicas, culturais e sociais que incentivan a actividade turística.
C9	Comprender e interpretar coñecementos ao respecto das técnicas básicas de investigación e prospectiva en materia turística.
C10	Analizar e avaliar os impactos xerados polo turismo
D1	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos

Resultados previstos na materia				
Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprender e interpretar os compoñentes básicos do turismo como sistema	A1 A3	B3 B9	C1 C3 C4	D1
Coñecer e asimilar os trazos do desenvolvemento histórico e da distribución xeográfica do turismo no mundo	A1 A3 A5	B3 B6 B8	C10	D1
Coñecer e asimilar os elementos e os factores da localización e o desenvolvemento da actividade turística, así como das súas implicacións no territorio	A1 A2 A3 A4	B3 B5 B9	C1 C3 C4 C10	D1 D2
Coñecer as peculiaridades espaciais dos territorios dinamizados polo turismo e as implicacións sobre o territorio, o medio ambiente, a economía e a sociedade	A1 A3	B3 B5 B9	C9 C10	D2
Dominar o acceso ás fontes de información xeográfica relacionadas coa temática turística	A2 A3 A5	B1 B3 B6 B7 B8	C9	D1 D2
Demostrar capacidade de comunicación oral e escrita dos coñecementos adquiridos	A4 A5	B3 B5 B6	C1 C3 C4	D2

Contidos

Contidos	
Topic	
1. Aproximación xeral á natureza do turismo. O turismo como sistema.	.1.1. O turismo na doutrina e a súa evolución temática. .1.2. A realidade territorial e o turismo.
2. O desenvolvemento histórico e xeográfico do turismo.	.2.1. As aportacións da doutrina á materia turística. .2.2. A realidade territorial e os usos do solo turísticos. .2.3. Os factores que inciden no desenvolvemento do turismo.
3. Elementos e factores de localización e desenvolvemento turístico: as súas implicacións no territorio.	.3.1. A participación do turismo no eido territorial e os seus elementos dinamizadores nunha realidade cambiante. .3.2. A planificación do territorial en materia turística. .3.3. Os axentes dinamizadores do turismo.
4. A dimensión espacial da actividade turística a escala global: principais centros emisores, destinos receptores, principais fluxos turísticos, evolución recente do turismo internacional, perspectivas de futuro.	.4.1. A actividade turística no eido xeográfico global. .4.2. Os fluxos turísticos internacionais: principais áreas emisoras de turismo. .4.3. Os fluxos turísticos internacionais: principais áreas receptoras do turismo. Factores que inflúen na súa elección. .4.4. A incidencia internacional de factores socioeconómicos e sociopolíticos nos fluxos turísticos. .4.5. O marketing turístico e as súas estratexias.
5. Os espazos dinamizados polo turismo. Procesos e formas de organización do espazo resultante do turismo.	.5.1. Os usos do solo e a actividade turística. .5.2. A ordenación do territorio. .5.3. A planificación indicativa en materia turística. .5.4. O turismo e a súa contribución ao desenvolvemento endógeno local e rexional. .5.5. A Política comunitaria en materia de turismo. .5.6. A Estratexia española en materia de dinamización turística.
6. Turismo e cambios territoriais, ambientais, económicos e socioculturais.	.6.1. A transformación dos usos do solo xenerados polo turismo. .6.2. Os impactos positivos e negativos do turismo. .6.3. As variables que contribúen á dinamización territorial do turismo.
7. Fontes de información documentais, cartográficas e estatísticas relacionadas coa temática turística.	.7.1. O manexo das fontes estadísticas en materia turística. .7.2. O emprego do SIG para o estudo do turismo no eido territorial. .7.3. A definición dunha planificación estratéxica sobre a materia turística dun destino. .7.4. A Análise DAFO en materia turística.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	25	0	25

Traballo tutelado	15	42	57
Seminario	3	0	3
Saídas de estudo	0	0	0
Saídas de estudo	0	0	0
Exame de preguntas de desenvolvemento	0	70	70
Traballo	0	25	25
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	5	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Explicación por parte do profesor dos contidos básicos da materia. Tratarase de incentivar a participación crítica e reflexiva do alumnado nestas clases teóricas. Propónse que o alumno sepa manexar as principais aportacións/Teses de opinión da doutrina para saber inferir esas aportacións á comprensión temática da materia O Turismo no Mundo Actual.
Traballo tutelado	Serán utilizados para complementar os contidos teóricos con exercicios de tipo práctico. Formulación e resolución de diversos materiais de temática turística, exercicios prácticos e audiovisuais para ser traballados na aula.
Seminario	Orientación do alumno na realización do seu traballo autónomo. Prestarase especial atención aos aspectos relacionados coa planificación e a organización do traballo de grupo. Tutelaranse as prácticas aos GP e avaliarase a realización das prácticas explicadas oportunamente. Faceranse as exposicións dos traballos académicos de investigación nos GP ante o aulario e o profesor
Saídas de estudo	A visita e saída de campo planificada para coñecer directamente espazos urbanos ou espazos naturais protexidos de interese turístico ten como obxectivo a observación da realidade e recollida de información por parte do alumno. Ademais, posibilitará o estudo de recoñecemento territorial para poder comprender a análise de campo e a planificación estratéxica do territorio obxectivo de estudo.
Saídas de estudo	

Atención personalizada

Methodologies	Description
Saídas de estudo	Planificar e programar as oportunas actividades e transmitir nas saídas académicas de estudo para fomentar un coñecemento temático-territorial dos recursos turísticos habidos e comprender a súa tipoloxía, sensibilidade territorial, potencialidades de desenvolvemento, políticas de posta en valor, etc. Proporase a participación e enriquecemento do alumno na saída académica a base de fomentar a súa intervención sobre as temáticas a explicar.
Seminario	Planificar e programar as diferentes sesións académicas para GG; GM, GP. Así, atenderase ao alumnado que solicite tutoría sobre a materia teórica-práctica a impartir. Por tanto, a atención será tanto individualizada ao alumnado como en formato grupal para cada grupo de traballo que precise atención tutorizada.
Traballo tutelado	Programar un modelo de realización do traballo grupal e expoñerase nas clases GM. Posteriormente o alumnado realizará unha estrutura lóxica do traballo e acadará a información oportuna. Para iso, ensinarase a empregar ferramentas como SIG, SITGA, Base de datos do INE, IGE, etc. Preténdese aquí que se familiarice co acceso as fontes de información e que sepa acceder aos datos estatísticos e xeográficos das diferentes plataformas de documentación estatística e xeográfica.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results

Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización dun examen con unha parte teórica que valerá un 40% e unha parte práctica que valerá un 30% da calificación final. Constará de dous partes: unha primeira parte referida aos contidos desenvolvidos nas clases teóricas da materia e unha segunda parte consistente nun exercicio práctico de características parecidas aos realizados nas clases prácticas. A cualificación da parte teórica suporá o 30% da cualificación final. A parte práctica o 20% da cualificación final. Deberase alcanzar unha puntuación de cinco (5) sobre dez puntos para poder facer o cómputo global de todas as actividades. Valoraranse os seguintes aspectos: - Con respecto á proba de teoría: estudo e asimilación dos contidos teóricos da materia, capacidade de síntese e capacidade de organización das ideas, precisión e claridade expositiva. - Con respecto ao exercicio práctico: capacidade de reflexión, de interrelación de contidos prácticos e teóricos, de sínteses e de organización de ideas, así como o nivel de actitude crítica do alumno.	70	A1 A3 A4 A5	B3 B5 B9	C1 C3 C4	D1 D2
Traballo	Elaboración e entrega dun traballo realizado en grupo fose da aula. Consistirá na avaliación turística dunha comarca ou localidade, de acordo a un guión preestablecido. Valoraranse os seguintes aspectos: - a capacidade de planificación e organización do traballo en grupo, a capacidade de análise, de interpretación e de síntese da información seleccionada, a actitude crítica , etc.	20	A1 A2 A3 A4	B1 B6 B7 B8 B9	C1 C3 C4 C9 C10	D2
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Como actividade académica complementaria realizarase unha visita a un espazo urbano de interese turístico polo seu carácter patrimonial. Ten como obxectivo a observación da realidade vinculada aos contidos explicados en clase. O alumno entregará unha breve memoria referida aos aspectos traballados na devandita visita.	10	A1 A2 A3 A4	B7 B8 B9	C1 C3 C4 C10	D2

Other comments on the Evaluation

A materia será avaliada por un sistema de avaliación continua, a partir das competencias adquiridas. Para iso, terase en conta as actividades a avaliar nos GM e nos GP, así como a proposta de Examen Parcial de Novembro e o Examen Final da convocatoria ordinaria de Xaneiro. A cualificación final será a suma dos diferentes elementos avaliados tendo en conta aspectos teóricos e prácticos (final numérica de 0 a 10 pola lexislación vixente). Casos particulares serán expostos ao profesor/a da materia. Para acadar a avaliación positiva deberase superar os traballos prácticos, as prácticas obrigatorias da materia e os exámenes de desenvolvemento planificados no cronograma.

Os alumnos que non sigan avaliación continua poderán presentarse aos exames finais fixados na programación de exames da Facultade, aténdose aos seguintes criterios:

- Proba escrita. Exame xeral de carácter teórico que suporá o 70% da cualificación final.
- Realización dun traballo bibliográfico que suporá o 20% da cualificación final.
- O traballo práctico entregarase preceptivamente na data sinalada polo profesor: data da convocatoria de Xaneiro e data para a convocatoria de Xullo.

Segunda convocatoria:

Avaliarase o alumno coa realización dun exame final de carácter teórico-práctico que suporá o 50% da cualificación final, aténdose aos mesmos criterios xa expostos para a primeira convocatoria. Conservaranse as cualificacións de traballo de grupo, visita e outras actividades de avaliación continua que o alumno xa realizase. Naqueles casos que non se cumpra algún dos supostos mencionados anteriormente, o alumno deberá de compensalo mediante a realización dun traballo bibliográfico en relación co temario da materia.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro . En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

ANTON CLAVÉ, S. e GONZÁLEZ REVERTÉ, A **PROPÓSITO DEL TURISMO. LA CONSTRUCCIÓN SOCIAL DEL ESPACIO TURÍSTICO**, Editorial UOC, 2008

LOZATO GIOTART, J. P., **GEOGRAFÍA DEL TURISMO. DEL ESPACIO CONTEMPLADO AL ESPACIO CONSUMIDO**, Masson, 1991

VERA REBOLLO, J.F (Coord.) et al., **ANÁLISIS TERRITORIAL DEL TURISMO**, Ariel, 1997

Complementary Bibliography

ÁVILA, R. et al., **TURISMO SOSTENIBLE**, IEPALA, 2002

BARRADO, D. A. e CALABUIG, J. (Eds.), **GEOGRAFÍA MUNDIAL DEL TURISMO**, Síntesis, 2001

BURTON, R., **TRAVEL GEOGRAPHY**, Pitman Group, 1997

CALLIZO SONEIRO, J., **APROXIMACIÓN A LA GEOGRAFÍA DEL TURISMO**, Síntesis, 1991

CAZES, G., **FONDEMENTS POUR UNE GÉOGRAPHIE DU TOURISME ET DES LOISIRS**, Breal, 1992

CRESPI, M. e PLANELLS, M., **DESTINOS TURÍSTICOS**, Síntesis, 2011

DE LA CALLE VAQUERO, M., **LA CIUDAD HISTÓRICA COMO DESTINO TURÍSTICO**, Ariel, 2002

DUHAMEL, PH. e KNAFOU, R., **MONDES URBAINS DU TOURISME**, Belin, 2007

FERNANDEZ FUSTER, L., **GEOGRAFÍA GENERAL DEL TURISMO DE MASAS**, Alianza, 1991

HERNÁNDEZ LUIS, J. A., **EL TURISMO DE MASAS: EVOLUCIÓN Y PERSPECTIVAS**, Síntesis, 2008

HOERNER, J. M., **GÉOPOLITIQUE DU TOURISME**, Armand Colin, 2008

LÓPEZ- GUZMÁN GÚZMAN, T.J. e LARA DE VICENTE, F., **TURISMO SOSTENIBLE: UN ENFOQUE MULTIDISCIPLINAR E INTERNACIONAL.**, Universidad de Córdoba, 2005

MESPLIER ,A. e BLOC- DURAFFOUR, P., **GEOGRAFÍA DEL TURISMO EN EL MUNDO**, Síntesis, 2000

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Recursos territoriais/O04G240V01304

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Socioloxía: Socioloxía do turismo/O04G240V01105

Other comments

A materia O Turismo no Mundo Actual deberá facilitarlle ao discente a comprensión da conxuntura turística a escala internacional para coñecer o comportamento da demanda turística e os destinos eleixidos pola mesma.

IDENTIFYING DATA**Sociología: Sociología del turismo**

Subject	Sociología: Sociología del turismo			
Code	004G240V01105			
Study programme	Grado en Turismo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Gallego			
Department	Sociología, ciencia política y de la administración y filosofía			
Coordinator	Saco Álvarez, Alberto			
Lecturers	Saco Álvarez, Alberto			
E-mail	adasa@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/adasa			
General description	El objetivo de esta asignatura es posibilitar que el alumno desarrolle los conocimientos teóricos necesarios para permitirle una comprensión reflexiva de la sociedad de la información y la comunicación, sus interrelaciones e importancia en la sociedad actual.			

Resultados de Formación y Aprendizaje

Code				
A1	Que los estudiantes hayan demostrado poseer y comprender conocimientos en un área de estudio que parte de la base de la educación secundaria general, y se suele encontrar a un nivel que, si bien se apoya en libros de texto avanzados, incluye también algunos aspectos que implican conocimientos procedentes de la vanguardia de su campo de estudio.			
A2	Que los estudiantes sepan aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posean las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio.			
A3	Que los estudiantes tengan la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética.			
A4	Que los estudiantes puedan transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado.			
A5	Que los estudiantes hayan desarrollado aquellas habilidades de aprendizaje necesarias para emprender estudios posteriores con un alto grado de autonomía.			
B5	Capacidad de comunicación oral y escrita			
B6	Movilidad y adaptabilidad a diferentes entornos y situaciones			
B8	Capacidad de aprendizaje y trabajo autónomo			
C4	Comprender e interpretar conocimientos acerca de las diferentes manifestaciones antropológicas, culturales y sociales que incentivan la actividad turística			
C10	Analizar y evaluar los impactos generados por el turismo			
D1	Responsabilidad y capacidad para asumir compromisos			
D2	Compromiso ético			
D3	Creatividad			
D4	Iniciativa empresarial			
D5	Motivación por la calidad			

Resultados previstos en la materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Conocer y comprender la importancia de la sociología en el turismo como fenómeno de masas en la sociedad actual.	A1		C4 C10	D3 D4
Identificar los problemas en el ámbito turístico con el objetivo de lograr una mejora en la calidad de los diversos servicios turísticos.	A3	B5 B6 B8		D3 D4 D5
Reunir los conocimientos necesarios para comprender el impacto medioambiental del fenómeno turístico.	A1 A2 A5	B6 B8	C4 C10	D1 D2 D5
Asumir una responsabilidad social y ética con los impactos del turismo en las sociedades receptoras.	A2 A3		C10	D1 D2
Reunir las capacidades necesarias que permitan defender y debatir argumentos relacionados con los impactos turísticos tanto de forma oral como escrita.	A4	B5 B8	C4 C10	D1 D4 D5

Contenidos

TEMA 2.- SOCIOLOGÍA GENERAL	2.1.- Teorías clásicas y contemporáneas 2.2.- Temas tratados por la Sociología
TEMA 1: SOCIOLOGÍA Y TURISMO	1.1.- Sociología: objeto y método. Relación con otras disciplinas. Tipos y aplicaciones 1.2.- El fenómeno turístico y su interpretación sociológica
TEMA 3: SOCIODEMOGRAFÍA DEL TURISMO	3.1.- Teorías del turismo, agentes, motivaciones 3.2.- Fuentes y técnicas 3.3.- Caracterización de la demanda turística: tipos y flujos
TEMA 4: LA EVOLUCIÓN DEL FENÓMENO TURÍSTICO	4.1.- Contexto español y turismo de masas 4.2.- El turismo en Galicia
TEMA 5: ÚLTIMAS TENDENCIAS Y EFECTOS DEL TURISMO	5.1.- El turismo emergente en la sociedad de la información 5.2.- Turismo, desarrollo y acción social

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Trabajo tutelado	15	45	60
Lección magistral	30	27	57
Examen de preguntas objetivas	3	30	33

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodologías

	Description
Trabajo tutelado	Elaboración de un trabajo sobre el potencial turístico de un ayuntamiento o comarca
Lección magistral	Exposición de los contenidos teóricos de la asignatura.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Trabajo tutelado	Tutorización y orientación personalizada y grupal al alumnado

Evaluación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Trabajo tutelado	Se tutelará la realización de trabajos sobre el potencial turístico de la Vía Nova (40%). Dichos trabajos serán expuestos al final del cuatrimestre (10%)	60	A3	B5	C4	D1
			A4	B8	C10	D2
			A5			D3
Examen de preguntas objetivas	Se realizarán tres pruebas tipo test a lo largo del cuatrimestre, eliminatorias de materia.	40	A1	B5	C4	D1
			A2	B6	C10	D2
			A3	B8		D3
			A4			D4
			A5			D5

Other comments on the Evaluation

La descripción de esta guía está pensada para la modalidad presencial (asistencia al 75% de las clases como mínimo). La calificación final se obtendrá del promedio de las notas obtenidas en la evaluación continua y el trabajo grupal. Alternativamente al sistema de evaluación continua, el estudiantado podrá optar a ser evaluado con un examen final que supondrá el 50% de la calificación. El 50% restante será el resultado de evaluar un trabajo-resumen de la materia elaborado individual o grupalmente. Se realizará la misma prueba en la segunda edición de actas (julio). Las fechas y horarios de las pruebas de evaluación de las diferentes convocatorias son las especificadas en el calendario de pruebas de evaluación aprobado por la Xunta de Centro. En el caso de conflicto o disparidad entre las fechas de los exámenes prevalecerán las señaladas en la página web de la FCETOU.

Fuentes de información

Basic Bibliography

ALVAREZ SOUSA, P., **SOCIOLOGÍA DEL OCIO Y DEL TURISMO**, 2009,

MAZÓN, TOMAS, **SOCIOLOGÍA DEL TURISMO**, 2001,

RUBIO GIL, A, **SOCIOLOGÍA DEL TURISMO**, 2003,

LAZOVSKY, O., SACO, A., **DESPOBLACIÓN, TURISMO Y DESARROLLO RURAL EN EL INTERIOR DE GALICIA**, 2015,

Complementary Bibliography

AMAT LLOMBART, P, **CURSO DE SOCIOLOGÍA DEL TURISMO**, 2004,

GOLDSTONE, P, **TURISMO. MAS ALLÁ DEL OCIO Y DEL NEGOCIO**, 2003,

---

GONZÁLEZ, J.J., **TRES DÉCADAS DE CAMBIO SOCIAL EN ESPAÑA**, 2006,

---

LUCAS MARÍN, A., **LA REALIDAD SOCIAL. TRANSFORMACIONES RECIENTES EN ESPAÑA**, 2010,

---

SANTANA, M., **MANUAL DE SOCIOLOGÍA DEL OCIO TURÍSTICO**, 2009,

---

Recomendaciones

Other comments

Esta guía docente anticipa las líneas de actuación que se deben llevar a cabo con el alumno en la materia y se concibe de forma flexible. En consecuencia, puede requerir reajustes a lo largo del curso académico promovidos por la dinámica de la clase y del grupo de destinatarios real, o por la relevancia de las situaciones que pudiesen surgir. Así mismo, se aportará al alumnado la información y pautas concretas que sean necesarias en cada momento del proceso formativo.

IDENTIFYING DATA**Dereito: Lexislación turística**

Subject	Dereito: Lexislación turística			
Code	O04G240V01201			
Study programme	Grao en Turismo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Basic education	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Dereito privado Dereito público especial			
Coordinator	Couto Calviño, Roberto González Gil, Eduardo			
Lecturers	Constenla Vega, Javier Couto Calviño, Roberto González Gil, Eduardo			
E-mail	rcouto@uvigo.es egongil@gmail.com			
Web				

General description A asignatura Lexislación Turística constitúe unha materia cuxa responsabilidade docente está atribuída actualmente a tres áreas de coñecemento: Dereito Mercantil, Dereito do traballo e Dereito financeiro e tributario. O Dereito Mercantil estuda a regulación da actividade económica constitutiva da empresa; o Dereito laboral, a relación individual e colectiva de traballo; o Dereito tributario, a ordenación xurídica dos tributos. Por iso, o temario divídese en tres grandes bloques de contidos. O primeiro aborda os aspectos básicos da lexislación e contratación mercantil aplicada ao turismo. O segundo céntrase na ordenación das relacións laborais no sector turístico. O terceiro afronta as diferentes figuras tributarias que afectan ás empresas e usuarios de servizos turísticos. Deste xeito, proporciónase aos estudantes unha formación académica especializada e á vez útil para o seu futuro profesional, xa que se analiza desde unha tripla perspectiva xurídica o sector do turismo.

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code			
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.		
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.		
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.		
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.		
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.		
B8	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo		
B9	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado		
B10	Capacidade para tornar un problema empírico en obxecto de investigación e elaborar conclusións		
C1	Comprender e interpretar coñecementos ao respecto dos axentes económicos que interveñen no turismo e das relacións que se establecen entre eles.		
C8	Comprender e interpretar coñecementos ao respecto do marco legal que regula as actividades turísticas.		
C12	Comprender o comportamento das persoas en empresas turísticas e aplicar as técnicas e métodos de dirección de persoal		
C13	Avaliar alternativas de planificación, dirección e control de empresas turísticas, así como saber tomar decisións estratéxicas.		
D1	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos		
D2	Compromiso ético		
D4	Iniciativa empresarial		

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Coñecemento das normas que configuran o marco xurídico regulador das actividades turísticas.	A1 A2	B8	C1 C8 C12

Comprensión e interpretación das normas que configuran o marco xurídico regulador das actividades turísticas.	A3 A4 A5	B8	C1 C8 C12	
Aplicación práctica e manexo das normas que configuran o marco xurídico regulador das actividades turísticas.	A3 A4 A5	B8 B9 B10	C13	D1 D2 D4
Coñecemento das institucións con competencias vinculadas ao marco xurídico regulador das actividades turísticas.	A3 A4 A5	B8 B9	C12	D4

Contidos

Topic	
Aspectos xurídico-mercantís do turismo: 1.- Marco normativo privado do turismo. 2.- Turismo e dereito empresarial turístico. 3.- O empresario turístico. 4.- Os usuarios de servizos turísticos. 5.- A contratación mercantil aplicada ao turismo (nocións xerais e clasificación dos contratos turísticos). 6.- Tipos específicos de contratos turísticos. 7.- A contratación electrónica no sector turístico. 8.- A oferta turística complementaria.	1. O Dereito e as súas ramas. O Ordenamento Xurídico e as súas normas. 2. O turismo e a súa regulación. O Dereito empresarial turístico. 3. O estatuto do empresario turístico. O empresario turístico social: tipos sociais básicos. A protección do empresario turístico e da súa actividade no mercado. Incidencia da regulación administrativa sobre o empresario turístico. 4. O turista e o seu estatuto xurídico. Dereitos do turista como consumidor. Dereitos derivados da lexislación sectorial turística 5. Concepto e elementos do contrato en xeral. Os contratos turísticos e as súas características. Clasificación dos contratos turísticos. 6. Contratos relativos ao aloxamento e a explotación dos establecementos hoteleiros. Contrato de aproveitamento por turnos de bens de uso turístico. Contrato de viaxe combinada e paquetes dinámicos. Contratos relativos ao transporte turístico. Contratos de restauración. Outros contratos e servizos turísticos. 7. A Sociedade da Información e o seu impacto na contratación turística. Regulación dos Servizos da Sociedade da Información e comercio electrónico. O empresario turístico como prestador de Servizos da Sociedade da Información. Comunicacions comerciais electrónicas. Particularidades da contratación turística electrónica. Aspectos formais dos contratos turísticos electrónicos. 8. A noción de oferta turística complementaria: breve referencia (remisión ás figuras contractuais básicas).
Ordenación das relacións laborais no sector turístico: 1.- Traballadores por conta allea: concepto. 2.- Contrato de traballo. 3.- Modalidades de contratación. 4.- Colocación e fomento do emprego. 5.- Tempo de traballo (especial referencia a xornadas especiais). 6.- Retribución no sector turístico. 7.- Suspensións e extincións. 8.- Prevención de riscos laborais.	1: Notas características: dependencia, conta allea, voluntariedade, carácter persoal 2: Concepto, elementos subxectivos e obxectivos 3: Contratación indefinida, temporal estrutural, contratos formativos, contratos de fomento de emprego. 4: Servizos públicos de emprego e axencias de colocación. Fomento do emprego. Subvencións e bonificacións. 5: Xornada de traballo ordinaria e máxima. Tempo de descanso e tempo e traballo. Xornadas especiais e horas extraordinarias. 6: As retribucións no sector turístico. 7: concepto e efectos. Clases de suspensión. A extinción: concepto, causas. Clases de extinción. O despedimento
Réxime tributario do sector turístico: 1.- Clasificación e elementos esenciais das categorías tributarias. 2.- Os tributos estatais aplicables ao turismo (I): Imposto sobre a renda das persoas físicas, imposto sobre sociedades. 3.- Os tributos estatais aplicables ao turismo (II): Imposto sobre o valor engadido. 4.- Outros tributos que inciden no sector turístico.	1. O tributo. Características e clases. 2. Obligados tributarios 3. Elementos do tributo: 4. Feito imponible 5. Exencións e non suxección 6. Base imponible e tipo de gravame 7. A débeda tributaria 8. Concepto e modos de extinción da débeda tributaria 9. Tributos que inciden sobre a actividade turística 10. Imposto sobre a renda das persoas físicas 11. Imposto sobre sociedades 12. Imposto sobre o valor engadido

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	10	30	40
Presentación	8	24	32
Seminario	5	10	15
Lección maxistral	42	0	42

Resolución de problemas e/ou exercicios	1	32	33
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	32	33
Exame de preguntas obxectivas	1	29	30

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Formulación, análise, resolución e/ou debate na aula dos supostos, problemas ou exercicios que se formulen.
Presentación	Exposición oral e/ou presentación escrita por parte dun alumno, ou grupo de alumnos, dun tema proposto.
Seminario	Atenderanse e resolverán dúbidas do alumno na aula respecto dos contidos da materia ou actividades que se propuxesen para adquirir as competencias perseguidas.
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de xeito directo e breve sobre a base dos coñecementos que teñen sobre a materia. Poden incluír preguntas de tipo test. O alumnado suxeito ao sistema de avaliación continua realizará dúas probas ao longo do cuadrimestre, que representarán un 30% da cualificación cada unha delas, sendo a primeira de carácter non liberatorio.	60	A1 A2 A3 A4 A5	B8 B9 C8 C13	C1 C8	D2
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas nas que os alumnos deben solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios, realizar probas tipo test, realizar e/ou expor un traballo sobre un tema determinado nun tempo/condicións establecido/as polo profesor, etc.	40	A1 A2 A3 A4 A5	B8 B9 B10	C12	D1 D2 D4

Other comments on the Evaluation

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso actual. En caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web da FCETOU.

Primeira oportunidade de exame:

- 1.- Do 29 de xaneiro ao 29 de febreiro, o/a alumno/a deberá manifestar a súa intención de acollerse ao sistema de avaliación continua. A tal fin, o profesorado da materia proporcionaralle un documento que o/a alumno/a deberá cubrir e asinar.
- 2.- O/a alumno/a que se acolla ao sistema de avaliación continua, entregando o documento sinalado, será avaliado conforme aos criterios que se indicaron máis arriba (distintas probas ao longo do curso -40% da cualificación- e dúas probas obxectivas -que representan cada unha delas un 30% da cualificación, sendo a primeira de carácter non liberatorio-); non será avaliado/a mediante un exame final que represente o 100% da cualificación da materia.
- 3.- O/a alumno/a que non asine o devandito documento non terá dereito a ser avaliado de acordo cun sistema de avaliación continua e será avaliado mediante unha proba final obxectiva que representará o 100% da súa cualificación final.

Segunda oportunidade de exame:

No exame de xullo só se realizará unha proba final obxectiva. Ao alumnado que se someteu ao sistema de avaliación continua conservaráselle a nota do devandito sistema; isto é, se o/a alumno/a non aprobouse a materia na primeira oportunidade de exame, conservaráselle a nota do proceso de avaliación continua para xullo. Se non aprobouse a materia nos dous citados exames do curso académico, tería obrigatoriamente que someterse de novo a todo o proceso de

avaliación.

Exame fin de carreira:

Para o exame de fin de carreira non se conservará en ningún caso a cualificación da avaliación continua se se obtivo algunha en cursos anteriores. O exame consistirá nunha proba final obxectiva que representará o 100% da cualificación final.

As competencias avaliadas e os resultados da aprendizaxe serán os mesmos para todo o alumnado, acollido ou non ao sistema de avaliación continua, ou suxeito a avaliación en exame de fin de carreira.

NOTA MOI IMPORTANTE: Todas as avaliacións e os distintos exames dividiránse en tres partes, relativas a cada un dos bloques temáticos da asignatura. A nota final será a que resulte da suma (ponderada) das tres, pero non se aprobará a asignatura se non se obtén unha puntuación mínima de 3 en cada parte dos exames. Ademais, dado que os créditos de docencia atribuídos a cada un dos tres bloques temáticos é diferente, tamén o será o peso da cualificación obtida en cada un deles respecto da cualificación final. Así, os aspectos xurídico-mercantís do turismo teñen atribuídos 4 dos 9 créditos totais da materia, de modo que a cualificación obtida neste bloque representará o 44,44% da nota final. A ordenación das relacións laborais no sector turístico ten asignados tres créditos dos 9 totais de a materia, polo que a cualificación obtida neste bloque temático representará un 33,33% da nota final. Para rematar, o réxime tributario do sector turístico ten atribuídos 2 dos 9 créditos totais da materia, así que a cualificación obtida neste terceiro bloque representará o 22,23% da nota final.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

AURIOLES MARTÍN, A. J., **Introducción al Derecho Turístico: Derecho privado del turismo**, Tecnos, 2005

CUESTA RUTE, J. M. de la, **Derecho Mercantil para grados no jurídicos**, Última edición, Huygens,

FRANCH FLUXÀ, J. (dir.), **Manual de contratación turística**, 2ª, Atelier, 2019

RAMÍREZ MARTÍNEZ, J.M., **Curso básico de Derecho del Trabajo para Titulaciones no Jurídicas**, Última edición, Tirant lo Blanch,

FERREIRO LAPATZA, J.J., **Instituciones de Derecho Financiero y Tributario**, Última edición, Marcial Pons,

MERINO JARA, I.(DIRECTOR), **Derecho tributario. Parte especial. Lecciones adaptadas al EEES**, Última edición, Tecnos, 2017

Complementary Bibliography

DIAZ ALABART, Silvia, **Manual de Derecho Privado del Turismo**, Reus, 2017

ORTEGA BURGOS, E. (dir.), **Manual de Derecho Privado del Turismo**, Dykinson, 2019

MARTÍN VALVERDE, A., **Derecho del Trabajo**, Última edición, Tecnos,

LASARTE, J.; ADAME, F.; MARTÍN, J.; RAMOS, J., **La financiación de los municipios turísticos**, Comares, 2003

RUIZ GARIJO, M., **Fiscalidad de la empresa turística**, Editoriales de Derecho Reunidas, 2002

TEJERIZO LÓPEZ, J.M.; MARTÍN DÉGANO, I.; RUIZ GARIJO, M., **Especialidades fiscales del turismo**, UNED, 2004

CRUZ VILLALÓN, J., **Compendio de Derecho del Trabajo**, Última edición, Tecnos,

ROCA, Y.; CEBALLOS, M.; PÉREZ, R., **Código de Turismo**, Última edición, Aranzadi-Thompson,

Código Civil, Última edición,

Código de Comercio y leyes complementarias, Última edición,

Legislación laboral, Última edición, Aranzadi, Tecnos, Civitas, etc., 2017

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Fiscalidade de empresas turísticas/O04G240V01601

Dereito turístico laboral e internacional/O04G240V01906

IDENTIFYING DATA**Company: Accounting of tourism organisations 2**

Subject	Company: Accounting of tourism organisations 2			
Code	O04G240V01202			
Study programme	Grado en Turismo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1st	2nd
Teaching language	Spanish Galician English			
Department				
Coordinator	Rivero Fernández, M ^a Dolores López-Valeiras Sampedro, Ernesto			
Lecturers	López-Valeiras Sampedro, Ernesto Rivero Fernández, M ^a Dolores			
E-mail	mrivero@uvigo.es elvaleiras@uvigo.es			
Web				
General description	This subject aims to introduce the student in the analysis of the financial statements with the purpose that the methodology employed allow him to analyse and interpret the information presented by the tourism organization.			

Training and Learning Results

Code				
A1	Students need to show they have acquired and understood the knowledge in a field of study underpinned by general secondary education and which is usually at a level which-while drawing on advanced text books-also includes certain aspects that imply being familiar with the cutting edge of this field of study.			
A2	Students need to be able to apply the knowledge acquired to their work or vocation in a professional manner, and should have the skills normally demonstrated through the ability to develop and defend points of view and to solve problems related to their field of study.			
A3	Students should be able to collect and interpret relevant data (usually within their field of study) in order to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.			
A4	Students should be able to transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised audiences.			
A5	Students should have developed the necessary learning skills in order to continue studying with a high level of autonomy.			
C7	Understand and interpret concepts related to the financial and analytical information management of tourist companies.			
C13	To be able to evaluate alternatives in the planning, management and control of tourist companies, as well as make strategic decisions.			
D1	Responsibility and the capacity to take on commitment			
D2	Ethical commitment			
D4	Entrepreneurship.			
D5	Motivation for quality			

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
The student must know the processes of preparation of the financial statements	A2 A3 A4	C7		
The student must know the tools and techniques that support the analysis of the information provided by the financial statements	A2 A3 A4	C13	D1 D2 D5	
The student must be able to calculate costs in a tourism organization	A1 A5		D2 D4	

Contents

Topic				
1. COMMUNICATION OF THE ACCOUNTING INFORMATION	(*)			

2. ANALYSIS OF THE ACCOUNTING INFORMATION (*).

3. ANALYSIS OF THE RESULTS (*).

4. DETERMINATION OF COSTS IN TOURISM ORGANIZATIONS (*).

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Case studies	22.5	20	42.5
Seminars	3	10	13
Lecturing	21.5	16	37.5
Objective questions exam	1	10	11
Essay	2	30	32
Objective questions exam	2	12	14

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Case studies	Different activities related to the course content in order to achieve the objectives of this subject
Seminars	Proposal of theoretical and practical exercises to be resolved by the student and supported by the teacher
Lecturing	Lecturing in the classroom by the teacher, of the most relevant contents and of those with the greatest conceptual difficulty.

Personalized assistance

Methodologies Description

Case studies	Different activities related to the course content in order to achieve the objectives of this subject
--------------	---

Assessment

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Objective questions exam	Proposal of theoretical and practical exercises to be resolved by the student	30	A4 C7 C13
Essay	Proposal of theoretical and practical exercises to be resolved by the student	40	A1 A2 A3 A4 A5 C7 C13 D1 D2 D4 D5
Objective questions exam	(*)Realización dunha proba sobre a materia impartida	30	A1 A3 A4 C13 D1 D4 D5

Other comments on the Evaluation

The CA consists of three groups of tests.

- Two written examinations of a theoretical and practical nature with a weight of 3 points each of them. It is necessary to get at least a 50% of the maximum grade in each of them to get an average with the other tests.
- Essay(s) and short activities of theoretical and practical nature with a total weight of 4 points.

The GA implies the relinquishment of the right to continue being evaluated through CA activities. Students who opt for GA will be assessed with a theoretical and practical exam and graded according to the grade they get in the corresponding exam. Students who do not pass the subject in the first opportunity may be evaluated again in the second opportunity through a theoretical-practical test that will count for 100% of the grade.

This guide is indicative and is subject to modifications if deemed necessary throughout the course.

The dates and times of the evaluation tests for the different calls are those specified in the evaluation test calendar approved by FCETOU for the academic year. In the event of a conflict or disparity between the dates of the exams, those indicated on the faculty's website will prevail.

Sources of information

Basic Bibliography

O'Donoghue, D, **Financial accounting for the hospitality, tourism, leisure and event sectors**, Orpen Press, 2015

O'Donoghue, D., **Management Accounting for the Hospitality, Tourism and Retail Sectors**, Blackhall, 2006

Complementary Bibliography

WANDEN-BERGHE, J.L., **Introducción a la Contabilidad**, Pirámide,

DEL CAMPO MORENO, P, **Contabilidad Financiera**, Ediciones Académicas,

SEGOVIA SAN JUAN,A., **Contabilidad General**, Ediciones Académicas,

SEGOVIA SAN JUAN,A., **Contabilidad Básica**, Editorial Ramón Areces,

Garrido Miralles, P.; Iñiguez Sanchez R., **Análisis de estados contables**, Pirámide,

Camacho-Miñano, M.; Akpinar, M.; Rivero-Menéndez, M.J.; Urquía-Grances, E. and Eskola, A., **Beyond Figures:**

Introduction to Financial Accounting: European Financial Accounting Manual, Pirámide, 2012

Atkinson, H., Berry, A., & Jarvis, R., **Business accounting for hospitality and tourism**, Chapman & Hall, 1995

Jones et al., **Strategic managerial accounting : hospitality, tourism and events applications**, Goodfellow, 2012

Recommendations

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Company: Direction and Management of tourism entities II/O04G240V01203

Subjects that it is recommended to have taken before

Company: Accounting of tourism organisations 1/O04G240V01101

Other comments

Basis computer skills are required. It is also essential to know Word and Excell operation, as well as using internet and data bases.

IDENTIFYING DATA**Empresa: Dirección e xestión de entidades turísticas II**

Subject	Empresa: Dirección e xestión de entidades turísticas II			
Code	O04G240V01203			
Study programme	Grao en Turismo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Pérez Bouzas, María Pilar			
Lecturers	Pérez Bouzas, María Pilar			
E-mail	pilarperezbouzas@hotmail.com			
Web				
General description	Comprensión dos conceptos relacionados coa Administración de Empresas, Planificación, Organización, Xestión e Control e súa aplicación a decisións reais. Natureza, contidos e finalidade do traballo dun directivo.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Code			
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.		
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.		
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.		
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.		
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.		
B1	Habilidades no manexo das TIC para a procura e uso da información		
B3	Capacidade para interpretar criticamente datos e texto		
B5	Capacidade de comunicación oral e escrita		
B6	Mobilidade e adaptabilidade a diferentes medios e situacións		
B7	Capacidade de traballo en equipo, así como a nivel individual		
B8	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo		
C1	Comprender e interpretar coñecementos ao respecto dos axentes económicos que interveñen no turismo e das relacións que se establecen entre eles.		
C5	Comprender e interpretar coñecementos ao respecto dos fundamentos da xestión de empresas turísticas: problemas económicos internos e interrelacións entre os distintos subsistemas		
C10	Analizar e avaliar os impactos xerados polo turismo		
C11	Identificar os procesos operativos en empresas turísticas.		
C12	Comprender o comportamento das persoas en empresas turísticas e aplicar as técnicas e métodos de dirección de persoal		
C13	Avaliar alternativas de planificación, dirección e control de empresas turísticas, así como saber tomar decisións estratéxicas.		
D1	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos		
D3	Creatividade		
D4	Iniciativa empresarial		

Resultados previstos na materia

Expected results from this subject	Training and Learning Results	
Obter os coñecementos necesarios que lle capaciten para a Xestión Estratéxica (estratexia, produción e aprovisionamento) e Xestión financeira da Empresa Turística	A1	C1 C5

Identificar os valores, recursos e capacidades da empresa que permitan a creación de ventaxas sostibles				C1 C5 C10 C11 C12 C13
Aplicar os coñecementos teóricos adquiridos	A2	B3		C10 C11 C12 C13
Utilizar os TICs necesarias para o manexo e obtención de datos relevantes para a toma de decisións	A3	B1		
Manexar adecuadamente as capacidades adquiridas relacionadas co desenvolvemento das súas aptitudes, necesarias para exercer a profesión no sector turístico.	A4 A5	B5 B6 B7 B8		D1 D3 D4

Contidos

Topic	
PARTE I: A XESTIÓN DE EMPRESAS TURÍSTICAS: ESTRATEXIA, PRODUCCIÓN E APROVISIONAMENTO.	TEMA 1: A XESTIÓN ESTRATÉXICA DA EMPRESA TURÍSTICA. TEMA 2: A XESTIÓN DA PRODUCCIÓN NA EMPRESA TURÍSTICA. TEMA 3: A XESTIÓN DO APROVISIONAMENTO NA EMPRESA TURÍSTICA .
PARTE II: XESTIÓN FINANCEIRA DAS EMPRESAS TURÍSTICAS	TEMA 4: MÉTODOS DE ANÁLISE E SELECCIÓN DE INVESTIMENTOS. APLICACIÓN Á EMPRESA TURÍSTICA. TEMA 5: FONTES FINANCEIRAS NAS EMPRESAS TURÍSTICAS.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	26	15	41
Resolución de problemas	15	15	30
Estudo de casos	3	3	6
Exame de preguntas obxectivas	4	69	73

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor/a dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio que o/a estudante ten que desenvolver.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnósticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Supervisión e atención ao proceso de adquisición das competencias da materia A atención personalizada, co fin de resolver dúbidas desenvolverase tanto a través de actividades presenciais (titorías e na aula) como non presenciais (consultas vía e-mail)
Estudo de casos	Atención personalizada, co fin de resolver dúbidas tanto a través de actividades presenciais (titorías e na aula) como non presenciais (consultas vía e-mail)

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Resolución de problemas	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor.	20	A2 A3 A4	B1 B3 B5 B7 B8	C1 C5 C11 C13	D1 D3 D4
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	10	A2 A4	B3 B5	C10 C11 C12 C13	D1 D3 D4
Exame de preguntas obxectivas	Probas que avalían o coñecemento que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección única, elección múltiple, emparellamento de elementos...).	70	A2 A3	B3 B5 B8	C1 C5 C11 C13	D1 D3 D4

Other comments on the Evaluation

AVALIACIÓN CONTINUA: A realización das actividades dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballo en grupo, etc. Estas probas de avaliación continua estarán dirixidas a avaliar as actividades desenvolvidas polas alumnas e alumnos nas sesións presenciais nas que se valorará a correcta realización das tarefas encomendadas, que poden incluír a resolución de cuestionarios, estudos de caso, traballos individuais ou en grupo, realización e exposición oral de traballos dalgúns temas acordado coa profesora. Neste bloque presencial tense en conta a participación e creatividade do alumnado.

- Para seguir a Avaliación Continua é obrigatorio presentarse ós exames parciais da materia, e ter un mínimo de asistencia dun 80% ás clases prácticas. As prácticas que conleven facer presentacións na aula só serán avaliadas se o alumno ou alumna as presenta e defende na aula, a menos que exista unha xustificación da súa ausencia na aula nese día co cal se computaría a práctica entregada igualmente por a plataforma.

- O prazo para mudar de avaliación continua a Global será do 29 de xaneiro a 29 de febreiro, comunicándoo á profesora neste prazo.

- Enténdese que os estudantes que teñan algunha cualificación nalgunha das actividades obxecto de avaliación seguen a avaliación continua e optan, por tanto, por este sistema de avaliación.

- Contéplase a realización de tres exames parciais da materia, o que se anunciaría nas clases e a través da plataforma de teledocencia. No caso de seguir o sistema de avaliación continua e non superar os dous primeiros parciais, os estudantes van con toda a materia ó exame final.

Os exames parciais constan de dúas partes teoría e práctica, e deben aprobarse as dúas partes para eliminar a materia correspondente cunha nota mínima de 5 puntos.

- As notas das actividades de avaliación continua gárdanse ata a 2ª convocatoria oficial de xullo.

- En todos os exames será obrigatorio identificarse de forma oficial (DNI, pasaporte) e esta prohibido o uso de dispositivos móbiles, smartphone ou calquera outro dispositivo electrónico, mesmo cando estean apagado ou en repouso. Incumprir estas dúas condicións invalida a convocatoria para o cal este concorrendo.

- No caso de que un alumno sexa collido copiando nun exame parcial será motivo de perda da avaliación continua e a nota do exame será 0.

- Datas e horarios de probas de avaliación de diferentes chamadas especifícanse no programa de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2023-2024. No caso de conflito ou disparidade entre as datas das probas prevaleceran as sinaladas na web da FCETOU.

AVALIACIÓN NON CONTINUA: Exame final que incluírá contidos teóricos e /ou prácticos mediante preguntas que poden ser tipo test, curtas, de desenvolvemento ou estudos de casos.

Consta duha parte teórica que representa o 50% da nota e unha parte práctica que é o outro 50% da nota, e deben superarse as dúas partes. Esta proba é destinada a avaliar a comprensión dos conceptos adquiridos na materia, asumindo o 100% da nota e avaliar así tanto os conceptos de materia, como a claridade da exposición e o uso gramatical e ortográfico correcto.

- No caso de que un alumno sexa collido copiando no exame final será motivo de suspender esa convocatoria e a nota global do exame será 0.

Para Avaliación continua e non continua:

- As características concretas do exame final, tanto na avaliación continua como na non continua, serán detalladas por parte da coordinadora da materia (na clase e a través da plataforma de teledocencia), con anticipación ó mesmo.

- Os estudantes para aprobar a materia deben obter unha nota igual ou superior a 5 puntos, sendo obrigatorio en tódolos casos superar o exame final ou os tres parciais.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Raquel Arguedas y Mª Teresa Nogueras, **Planificación, Dirección y Gestión Financiera de Empresas**, Editorial Universitaria Ramón Areces,, 2007

Inmaculada Martín Rojo,, **Dirección y Gestión de Empresas del sector Turístico**,, Pirámide,, 2000

Eduardo Parra López; Francisco Calero García,, **Gestión y Dirección de Empresas Turísticas**,, Ed. McGraw Hill,, 2006

Complementary Bibliography

Urbano Medina Hernández, **Gestión financiera de Actividades Turísticas**, Pirámide, 2010

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Dirección e xestión de entidades turísticas I/O04G240V01102

Other comments

Esta Guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumnado na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, podéñse requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica do curso e/ou do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Achegaráselle ao alumnado a información e as pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo

IDENTIFYING DATA**Modern language: English for tourism**

Subject	Modern language: English for tourism			
Code	O04G240V01204			
Study programme	Grado en Turismo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	9	Basic education	1st	2nd
Teaching language	English			
Department				
Coordinator	de Prada Creo, Elena			
Lecturers	de Prada Creo, Elena			
E-mail	edeprada@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/edeprada			
General description	Intensification and improvement of the English tongue with special application to the tourist sector			

Training and Learning Results

Code	
A1	Students need to show they have acquired and understood the knowledge in a field of study underpinned by general secondary education and which is usually at a level which-while drawing on advanced text books-also includes certain aspects that imply being familiar with the cutting edge of this field of study.
A2	Students need to be able to apply the knowledge acquired to their work or vocation in a professional manner, and should have the skills normally demonstrated through the ability to develop and defends points of view and to solve problems related to their field of study.
A3	Students should be able to collect and interpret relevant data (usually within their field of study) in order to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.
A4	Students should be able to transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised audiences.
A5	Students should have developed the necessary learning skills in order to continue studying with a high level of autonomy.
B1	Skills in handling ICT in order to look up and make use of information
B4	Mastery of English and at least perfecting and deepening their knowledge of a second foreign language
B5	Oral and written communication skills.
B6	Mobility and adaptability to different contexts and situations.
B7	The ability to work both in teams and individually
B8	Capacity for learning and independent work
C14	Carry out professional activities in English and other foreign languages within the tourist sector
C15	Orientation of customer services
D3	Creativity
D5	Motivation for quality

Expected results from this subject

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Capacity to interpret of critical form data and text.	A1 A2 A3 A5	B4 B6 B8	C14 C15	D5
Can transmit information, ideas, problems and solutions to a so much skilled public, as no skilled	A1 A2 A4 A5	B4 B5 B6 B8	C14 C15	D3 D5
Command of the English and improvement and intensification, like minimum, of a second foreign tongue.	A1 A2 A3 A4 A5	B4 B5 B6 B8	C14 C15	D3 D5
Capacity of oral communication and writing.	A2 A3 A4 A5	B4 B5 B6 B8	C14 C15	D5

Mobility and adaptation to the different surroundings and situations.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B6 B8	C14	D5
Capacity of work in team, as well as to individual level.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B5 B6 B7 B8	C14	D3 D5

Contents

Topic

1. *Money *matters	1. *Money *Matters. Oral expression. Oral understanding. Specific vocabulary. Grammar. Pronunciation. Reading. Writing. Idiomatic expressions. Simulations.
2. *Reasons *for *Travelling	2. *Reasons *for *travelling. Oral expression. Oral understanding. Specific vocabulary. Grammar. Pronunciation. Reading. Writing. Idiomatic expressions. Simulations.
3. *Tourist *information	3. *Tourist *information. Oral expression. Oral understanding. Specific vocabulary. Grammar. Pronunciation. Reading. Writing. Idiomatic expressions. Simulations.
4. *Nature-*based *tourism	4. *Nature-*based *tourism. Oral expression. Oral understanding. Specific vocabulary. Grammar. Pronunciation. Reading. Writing. Idiomatic expressions. Simulations.
5. *Guiding	5. *Guiding. Oral expression. Oral understanding. Specific vocabulary. Grammar. Pronunciation. Reading. Writing. Idiomatic expressions. Simulations.

6. *Transportation	6. *Transportation Oral expression. Oral understanding. Specific vocabulary. Grammar. Pronunciation. Reading. Writing. Idiomatic expressions. Simulations.
7. *Accommodation	7. *Accommodation: Oral expression. Oral understanding. Specific vocabulary. Grammar. Pronunciation. Reading. Writing. Idiomatic expressions. Simulations.
8. *Food	8. *Food: Oral expression. Oral understanding. Specific vocabulary. Grammar. Pronunciation. Reading. Writing. Idiomatic expressions. Simulations.

Planning			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	28	0	28
Introductory activities	7	0	7
Problem solving	32	80	112
Seminars	5	0	5
Essay	0	20	20
Problem and/or exercise solving	3	50	53

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Lecturing	Exhibition of the fundamental contents of the so much theoretical course how practical.
Introductory activities	Preparation for the matter so much to grammatical level as of lexicon. Consolidation of the main communicative functions necessary for the professional exercise in the tourist sector.
Problem solving	Practice through exercises of distinct type of the different communicative skills so much in his facet *receptiva how productive.
Seminars	Personalised work on the contents of the matter and the communicative practices. Attention *individualizada for correction of possible errors.

Personalized assistance	
Methodologies	Description
Problem solving	Academic activity developed in a small group, aiming to attend to the needs and queries of the students related with the study and/or subjects linked with the subject, providing orientation, support and motivation in the process of learning.
Seminars	Academic activity developed in a small group, aiming to attend to the needs and queries of the students related with the study and/or subjects linked with the subject, providing orientation, support and motivation in the process of learning.

Assessment			
	Description	Qualification	Training and Learning Results

Problem solving	Exercises and activities in the areas of lexicon, grammar, oral understanding and writing and oral production and writing.	40	A3 A4 B8	B4 B5		
Essay	The student presents the result obtained in the preparation of a document on the thematic of the matter, in the preparation of seminars, investigations, memories, essays, summaries of readings, conferences, etc. can carry out of individual way or in group, of oral form or writing□	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B6 B7	C14 C15	D3 D5
Problem and/or exercise solving	Exercises and practical activities that summarize the general contents of the course in the main communicative skills oral.	30	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B4 B5 B6 B7	C14 C15	D3 D5

Other comments on the Evaluation

A) FIRST EDITION:

Students may opt for continuous assessment (A.1) or global assessment (A.2). Students must inform the teacher which of the two options they choose. Continuous assessment is recommended, as it is the most appropriate system for learning the subject. In order to take advantage of continuous assessment, students must hand in 80% of the programmed tasks and take the tests described in section A.1. The deadline for changing from continuous to global assessment is 29 January to 29 February 2024.

The Global Assessment will take place on the official examination dates for each assessment opportunity established in the academic calendar approved by the Xunta de centro for the current academic year. In the event of conflict or disparity between the dates of the exams, those indicated on the FCETOU website will prevail.

A.1) Continuous assessment

In order to be eligible for continuous assessment, students must take the following tests:

- Speaking (20%): A test that will take place on the dates indicated in the timetable (cronogramas).
- Writing (20%): A test which will take place on the dates indicated in the timetable.
- Listening (10%): a test which will take place on the dates indicated in the timetable.
- Reading (10%): a test which will take place on the date indicated in the timetable.
- Use of English (40%): a test which will take place on the date indicated in the timetable.

The dates of the continuous assessment tests will be announced in the timetable published on the Faculty's website.

In order to pass the subject it will be necessary to:

- 1) Obtain a minimum mark of 5 as a result of the average of the written tests, according to the following weighting: Use of English (40%), Writing (20%), Listening (10%) and Reading (10%).
- 2) Obtain a minimum mark of 5 in the speaking test (20%).

Non taken exams and tests of the continuous assessment will count as a 0 when calculating the continuous assessment averages. For the second edition (July) the passed parts of the subject will be retained: a) written part of the subject (including Use of English, writing, reading and listening) b) oral part of the subject (speaking).

A.2) Global assessment

Students who do not attend classes regularly or do not take any partial test may take the global assessment, which will consist of a global overall final test that will count for 100% of the final grade. The final written exam will have the following percentages: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).

The final oral exam (only for final assessment students) will take place on the same day as the final written exam and will account for 20% of the final mark.

A minimum mark of 5 in both the written exam and the oral exam will be required to pass the subject. The non taken global assessment exams will count as a 0 when calculating the averages of the single assessment. The date of this global assessment test for the first edition will be set by the faculty and published on its website. For the second edition (July) the parts passed will be kept: a. oral exam (speaking) or b. written exam (including use of English, writing, reading and listening).

B) SECOND EDITION OF THE RECORDS (July): Students who fail or do not sit the first edition will be assessed in the second edition in July by means of a single test which will have the same characteristics as the global test of the first edition:- The written exam will have the following percentages: Use of English (40%), Writing (20%), Reading (10%), Listening (10%).- The oral exam will take place on the same day as the written exam and will account for 20% of the final mark. A minimum mark of 5 in both the written and oral exams is required to pass the course. The non taken exams of the second edition will count as a 0 when calculating the averages. The date of this July exam will be set by the faculty and published on its website. If students do not pass the subject in July, they will have to take the whole subject in subsequent academic years, as the parts passed will not be valid for later dates.

Sources of information

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Strutt, P., **English for International Tourism**, Longman, 2003

De Prada Creo, E., **Contrastive Grammar in Contrast**, T & T, 2013

The Immersion Crew, **Travel, Leisure and Socializing for Spanish Speakers**, T & T, 2012

Recommendations
